

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE INSTRUMENTO V (JAZZ - PIANO)

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

CURSO ACADÉMICO 2022/23

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: INSTRUMENTO V (JAZZ - PIANO)										
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN							ITINERARIO		JAZZ
CARÁCTER	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASE		INDIVIDUAL
DEPARTAMENTO	JAZZ							XEFE/A DE DPTO.		ROBERTO SOMOZA FACHADO
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA			ALBERTO M. CONDE DE LEÓN	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	Horas de clase semanais:	1.5	
ECTS/CUAD.					8			Observacións:		
DOCENTES:	NOME E APELIDOS							EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA
	ALBERTO M. CONDE DE LEÓN							info@albertoconde.com 657 430540 www.albertoconde.com		Mércores 11.00 – 12.00

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	<p>Desenvolvemento das dimensións básicas da interpretación, da improvisación, da transposición e da lectura a primeira vista. Desenvolvemento dun estilo propio como intérprete e con madurez creativa. Adquisición de hábitos e técnicas de estudo e valoración crítica do traballo propio. Interpretación en público como solista ou xunto con outros/as intérpretes.</p> <p>Práctica da técnica, dos recursos, do repertorio evolutivo e estilístico do instrumento, así como o coñecemento básico da construción, mantemento, comportamento acústico e características do propio instrumento.</p>
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os demostrados na proba do acceso e nos cuatrimestres anteriores.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	A disciplina de Instrumento garda concordancia coas disciplinas de Teoría e Práctica de Improvisación, Conxunto, Orquestra, Análise e Harmonía de Jazz e Composición e Arranxos.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15.
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.
Ver a listaxe de competencias e a súa descrición no Decreto 163/2015 do 29 de Outubro	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Conseguir un dominio técnico en interpretación e improvisación sobre o instrumento, coa aplicación das destrezas adecuadas, dende unha actitude autocrítica e constructiva como solista, e verbalmente comunicativa cos diferentes grupos musicais e de traballo, baseada na ética, na apreciación, na comunicación e na sensibilidade estética, estilística, medioambiental e diversa, asumindo adecuadamente as diferentes funcións: subordinadas, participativas e de liderazgo.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6 EI7, EI10.
2. Acadar adestramento auditivo, principios teóricos, técnicas e prácticas de lectura, improvisación, técnicas acústico-instrumentais, conceptos artísticos en xeral e a súa aplicación, así coma a evolución histórica, estética, estilística e cultural do instrumento nas épocas relacionadas cos temas de repertorio.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.
3. Construír, interpretar e desenvolver as improvisacións e interpretacións dos temas de repertorio respectando o coñecemento histórico, estético, cultural, estilístico dos autores e da estrutura da súas obras e desenvolvendo a propia personalidade a través do dominio dos recursos harmónicos, melódicos, rítmicos, tímbricos, formais, dinámicos e expresivos.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Escala maior harmónica	<p>1.1. Graos 1.1.1. Análise das funcións tonais.</p> <p>1.2. Relación escala-acorde 1.2.1. Exercicios a swing e even 8th's. Man esquerda comping e man dereita escala con diferenciación de acentos. Aplicar a tódolos grados en exercicios por cuartas en tódalas tonalidades.</p> <p>1.3. Inversión dos acordes. Nomenclatura: h, h2, h3, hp4, hp5, hb6, h7.</p> <p>1.4. Harmonización diatónica. 1.4.1. Tríadas, cuatríadas e pentatónicas alteradas, aplicadas sobre cada grado harmónico da escala maior harmónica en tódalas tonalidades por progresións de cuartas.</p>	16
2. Cadenza II-7b5 V7b9 Imaj7	<p>2.1. Técnicas de improvisación aplicando escala maior harmónica. 2.1.1. Aplicar escala maior harmónica na cadencia principal: IIm7b5 – V7b9 – Imaj7 2.1.2. Aplicar escala menor harmónica no turnaround (II-7b5 rel – V7b9/II-7b5) de cada tonalidade. 2.1.3. Aplicar exercicio en tódalas tonalidades, por cuartas e diferentes modulacións. 2.1.4. Aplicar a escala e a cadenza aos temas de repertorio.</p>	16

<p>3. O estilo Hard Bop. Claves, Ornamentación, tipos de Voicings e intercambio modal. O estilo Cool avanzado.</p>	<p>3.1. Claves rítmicas do hard bop. 3.1.1. Corchea even 8th's. Prácticas e combinación coa corchea a swing. 3.1.2. Big-four. Aspectos teóricos. Aplicación sobre os temas de repertorio cos acordes propios do estilo. 3.1.3. A acentuación contrastada 1º tempo – 4º tempo. Aplicación sobre os temas de repertorio e/ou exercicios de improvisación tipo blues. 3.2. Notas de adorno. 3.2.1. Mordente sobre unha ou varias voces, glisando: arpegiado-barrido, grupetos: tresillos, semicorcheas, cinquillos, seisillos. Aplicación a improvisación dentro dos devanditos estilos. 3.3. Tipos de voicings 3.3.1. Voicings por cuartas en tódolos modos e acordes dominantes alterados, interval voicings, poliacordes diatónicos e non diatónicos, acordes slash ou híbridos. 3.4. Dinámicas. 3.4.1. Aplicación de dinámicas ós acordes e liñas melódicas sobre os temas de repertorio. 3.5. A dobraxe 3.5.1. Acentuación, desenvolvemento e regreso ó tempo inicial, catro sobre tres. 3.5.2. Aplicación ós temas do repertorio. 3.6. Intercambio modal de 1ª e 2ª especie. 3.6.1. Aspectos teóricos. Coincidencias e diferenzas coas tonalidades veciñas. 3.6.2. Aplicación ós temas do repertorio.</p>	<p>16</p>
<p>4. Aplicación práctica da bitonalidade harmónica.</p>	<p>4.1. Ciclos de dominantes alterados. 4.1.1. Substitución de tritono en calquer ciclo harmónico nunha improvisación ou interpretación de maneira inmediata. Aplicar ós temas de repertorio. 4.2. Substitución de acordes D por acordes SD e viceversa. 4.2.1. Aplicación dos dominantes á maneira de D. Ellington. Aplicar ós temas de repertorio. 4.2.2. Aplicación dos acordes alterados en substitución dos II-7b5 rel. Aplicar ós temas de repertorio. 4.2.3. Substitución dos acordes Lidios#11-#5 por V7#11, II-maj7 por V7#11 e IV-maj7 por V7b9. Resolucións cadenciais axeitadas. Aplicar ós temas de repertorio. 4.3. Substitución de acordes SD e D por acordes da bitonalidade principal e da tritónica. 4.3.1. Aplicar de maneira inmediata sobre os temas de repertorio. 4.4. II-7 relativos e interpolados do dominante do tritono. 4.4.1. Aplicar sobre os temas de repertorio. 4.5. Acorde Frixio flamenco tonal e bitonal, acorde multifunción. 4.5.1. Concepto teórico. Aplicacións básicas nos 3 tipos de función. 4.6. Lidio aumentado. 4.6.1. Análise funcional e aplicación en substitución do V7alt/lydb7 e I-melódico. 4.6.2. Técnicas de improvisación sobre estruturas constantes. Aplicar ós temas de repertorio. 4.7. V7b13 Mixolidio b13. 4.7.1. Aplicación dentro e fora da menor melódica. Aplicar ós temas de repertorio. 4.8. Locrio + 2. 4.8.1. Substitución polo VII-7b5 locrio e polo II-7b5 da maior harmónica. Aplicar ós temas de repertorio. 4.9. Coltrane changes 4.9.1. Orixe e exposición teórica básica. 4.9.2. Aplicación técnica dos diversos recursos sobre os temas do curso, facendo fincapé na escala maior harmónica de cada centro modal. Aplicar ós temas de repertorio.</p>	<p>16</p>

<p>5. Ornamentación melódica Estilismo bileviano. Estilismo monkiano. Estilismo de Chick Corea. Estilismo de Keith Jarrett.</p>	<p>5.1. Audicións e estudo do estilismo ornamental de Bill Evans. 5.1.1. Aplicar sobre os temas asinados ó curso que teñan especial relación co devandito pianista. 5.1.2. Transcrición dun coro de solo de Bill Evans como práctica de análise melódico, harmónico e rítmico. 5.2. Audicións e estudo do estilismo de Thelonious Monk 5.2.1. Aplicar sobre os temas asinados ó curso que teñan especial relación co devandito pianista. 5.3. Audicións e estudo do estilismo ornamental de Chick Corea e Keith Jarrett. 5.3.1. Aplicar ós temas de repertorio sobre os que teñan especial relevancia a interpretación e improvisación dos citados pianistas. 5.4. A Pedal - Obstinado: Técnicas de composición 5.4.1. Aplicación ós temas de repertorio segundo as necesidades do tema. 5.5. Os pedais do piano. 5.5.1 Sustain, silenciador e una corda. Usos.</p>	<p>16</p>
<p>6. Temas de repertorio</p>	<p>6.1 Night and Day.....Cole Porter 6.2 Waltz for Debby.....Bill Evans 6.3 Round Midnight.....T. Monk 6.4 Tones for Joan's Bones.....Chick Corea 6.5 So what.....Miles Davis 6.6 In a Sentimental Mood.....D. Ellington 6.7 Moanin.....Bobby Timmons 6.8 Giant Steps.....John Coltrane</p>	<p>16</p>
<p>TOTAL SESIÓNES:</p>		<p>16</p>

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE				
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN		HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Exposición maxistral: <i>Desenvolvemento teórico e práctico por parte do profesor dos contidos cos recursos axeitados á tipoloxía instrumental individual</i>		9		9
Exposición práctico-teórica: <i>Desenvolvemento práctico individual dos contidos e conceptos da clase.</i>		13		13
Traballo individual: <i>Tempo de estudo do alumno/a adicado a sintetizar a información teórico-práctica dos contidos da clase. Estudo específico da materia.</i>			175	175
Audicións: <i>Escoita de gravacións en audio e vídeo das obras e das diferentes interpretacións destas e outras relacionadas cos contidos da materia.</i>			31	31
Asistencia a concertos: <i>Audicións de concertos de música en directo e participacións en jam sessions dentro do estilo do jazz.</i>			10	10
Actividades de Avaliación: <i>Proba práctica na que o alumno/a executará os exercicios, estudos, temas e solos, aplicando os contidos en tempo real.</i>	1. Proba	1,5		1,5
	2. Revisión	0,5		0,5
Observacións: <i>Os diferentes temas e subtemas traballaranse ó longo das sesións, combinando nunha mesma sesión diferentes contidos, polo que o número de sesións indicadas para cada tema é de orientación, sendo a resultante da suma do traballado ó longo de todas as sesións.</i>		TOTAL	24	218
			218	240

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Actitude na clase (asistencia, puntualidade, comportamento e traballos complementarios etc.)	Valorarase a asistencia, a puntualidade e actitude na clase, e todos os traballos metodolóxicos e de investigación complementarios que se realicen. Valorarase a asistencia a master class e concertos.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	15%
Aptitude na clase - capacidade para asimilar os contidos e avaliación continúa.	Valorarase a capacidade de traballo na clase en concepto de avaliación continúa incluíndo os posibles controis que se realicen ó longo do cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	15%
Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación na audición ou exame práctico.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	70%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación, na audición ou exame práctico relativo ó cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI7, EI10.	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)			
Avaliación alternativa – aplícase coa perda de avaliación continúa, caso de superar 3 faltas por cuadrimestre.			

Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación, na audición ou exame práctico relativo ó cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. E11, E12, E14, E15, E16, E17, E110.	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Proba práctica	Valorarase a aplicación dos contidos da materia da presente programación, na audición ou exame práctico relativo ó cuadrimestre.	T1, T2, T3, T6, T8, T13, T15. X1, X2, X3, X6, X8, X9, X10, X11, X13, X21, X24, X25. E11, E12, E14, E15, E16, E17, E110.	100%
<p>Observacións:</p> <p>SISTEMA DE CUALIFICACIÓN: Cualificarase en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación cualitativa (Orde do 30 de setembro de 2010, Artigo 13º, apartado 6) 0-4,9: Suspenso 5,0-6,9: Aprobado 7,00-8,9: Notable 9,00-10: Sobresaliente A Mención de “Matrícula de Honra” poderá ser outorgada a alumnos ou alumnas que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder dunha por cada 20 alumnos/as matriculados nunha materia no correspondente curso académico.</p>			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
<p>Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.</p> <p><i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i></p>	<p>Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.</p>

8 BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

1. Referencias básicas:

El pianista virtuoso en 60 ejercicios	Charles-Louis Hanon	
The New Real Book 1		Ed. Sher Music Co.
The New Real Book 2		Ed. Sher Music Co.
The New Real Book 3		Ed. Sher Music Co.
The Latin Real Book		Ed. Sher Music Co.
Real Jazz Book		Ed. Hal Leonard
Jazz Fake Book		Ed. Hal Leonard
Duke Ellington Jazz Piano solos series		Brend Edstrom
Jamey Aebersold series	J. Aebersold	Ed. Jamey Aebersold

2. Referencias complementarias:

The jazz piano book	Mark Levine	Ed. Sher Music Co.
Bill Evans – Plays		Ed. Ludlow Music
Bill Evans - The 70's, Solo Piano		Ed. Ludlow Music
Herbie Hancock Classic Jazz Composition & Piano Solos	Bill Dobbins	Ed. Advanced Music

RECURSOS MATERIAIS

Os recursos materiais para levar a cabo o desenvolvemento desta materia son os seguintes:

- Un encerado pautado.
- Unha mesa para o profesor.
- Un ordenador con programa editor e secuenciador para a escoita de referencias.
- Un piano de cola.